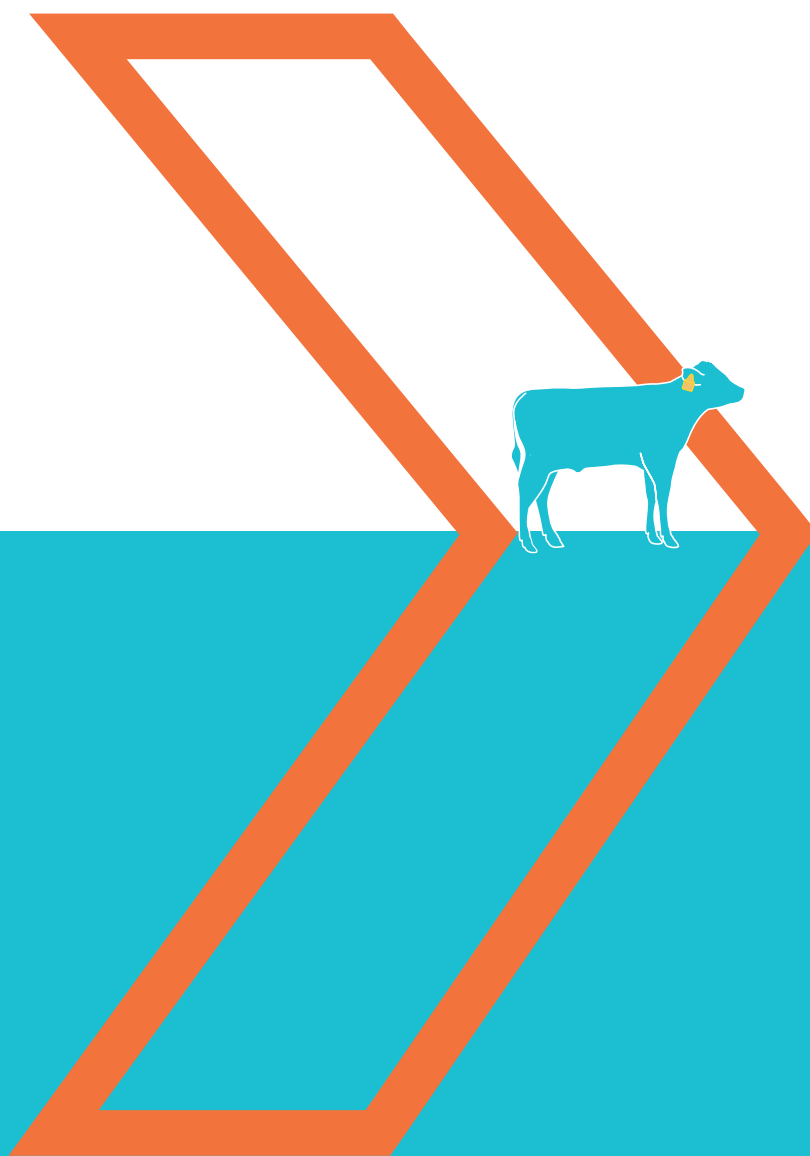

VEAL FORWARD

Een duurzame toekomst voor de kalversector

VEAL FORWARD

Een duurzame toekomst voor de kalversector

Inleiding

Het voorliggende actieplan Veal Forward voorziet in een blijvende vitaliteit van de Nederlandse kalversector. Een sector die volledig is geïntegreerd in een kringlooplandbouw met directe koppeling aan de Noordwest-Europese melkveehouderij. De sector zal zich focussen op vier pijlers: samenwerken in de keten, goede zorg voor het kalf, dierwaardige houderij en dat alles in balans met natuur en omgeving. De kalversector is zich ervan bewust dat een aantal aandachtspunten de komende jaren opgelost dient te worden. In dit actieplan wordt duidelijk dat de sector dat ook gaat doen. *Kortom: De kalversector wil vooruit!*

De overkoepelende ambities zijn om zorg te dragen voor gezonde dieren in een dierwaardige omgeving en dit in balans met natuur en omgeving. Door de focus op gezondheid wordt verdere antibioticareductie haalbaar. Daarnaast beoogt de sector een duidelijke verbetering van het dierenwelzijn door o.a. meer ruimte per dier met een zachte vloer en een gezonder stalklimaat. De sector neemt verantwoordelijkheid voor de voorwaarden waaraan het transport van kalveren moet voldoen en zal de ontwikkeling van nieuwe en betrouwbare meetsystematieken voor emissies realiseren zodat reductie aantoonbaar wordt. De stip op de horizon is dat de kalversector over een decennium nog vitaal, duurzaam en rendabel is en een substantiële bijdrage aan de Nederlandse economie levert.

Het Veal Forward plan geeft aan dat de Nederlandse kalversector internationaal toonaangevend is en dat ook wil blijven. De sector spreekt bovendien de ambitie uit om ook internationaal een voortrekkersrol te spelen in de transitie naar een vitale, toekomstbestendige vleeskalverhouderij als volwaardige en zelfstandige schakel in een belangrijke voedselproductieketen.

De sector is sterk voorstander van doelsturing en is van mening dat er verschillende middelen zijn die kunnen bijdragen aan het behalen van de doelstellingen op het gebied van diergezondheid, dierenwelzijn, transport, klimaat en milieu. De sector waakt ervoor dat middelen, zoals krimp, een doel op zich worden waarbij de oorspronkelijke doelstellingen uit het oog verloren raken, zeker wanneer dit wordt beschouwd vanuit de internationale en integrale context. Met scherpe ambities en goed onderzoek zijn de ondernemers aan zet om de ambities gezamenlijk met alle betrokken partijen te behalen. De verantwoordelijkheid ligt zo bij de mensen die ook echt verandering kunnen realiseren omdat zij de kennis hebben over de dagelijkse praktijk.

In dit plan zijn de doelen leidend en de genoemde middelen instrumenten waarmee de doelen bereikt kunnen worden. Als inzichten echter aangeven dat de middelen niet, beperkt of tegengesteld werken aan de doelen dan zal de kalversector de middelen aanpassen om toch de doelen te benaderen dan wel te bereiken.

Tijdpad

Per pijler van het Veal Forward plan wordt aangegeven wat de concrete doelen zijn en op welke termijn dit gerealiseerd gaat worden. In de meeste gevallen zijn dit concrete veranderingen, maar soms zijn het zaken die vragen om nader onderzoek. Als er sprake is van conflicterende belangen bij verschillende thema's - bv. ambities op het gebied van gedrag (welzijn) kunnen op gespannen voet staan met gezondheid en/of milieu - dan is altijd een afweging op basis van integraliteit noodzakelijk.

Pijler 1. Goede zorg voor het kalf

Gezonde dieren zijn een randvoorwaarde voor gezonde en veilige producten én een goed dierenwelzijn. Goede zorg voor het kalf is van groot belang om gezondheid te kunnen waarborgen. De melkvee- en kalversector zijn zich hiervan bewust en zien hun verantwoordelijkheid ten opzichte van goede zorg voor het kalf door de keten heen. Om de zorg voor het kalf door de keten heen verder te verbeteren, hebben de melkvee-, kalversector, kalverhandel en veetransport een routeplan 'goede zorg voor het kalf' opgesteld en aangeboden aan de minister van LNV. De hier benoemde ambities zijn o.a. uit dit routeplan afkomstig.

» » » Concrete acties/ verandering

Goede zorg voor het kalf betekent dat er in de hele keten aan een aantal basisprincipes wordt voldaan, te weten:

» Het verplaatsen van een kalf van melkveehouderij naar kalverhouderij is alleen mogelijk als het kalf aantoonbaar goed verzorgd is (biestgift), klinisch gezond is, zelfstandig kan eten en drinken en enige mate van eigen afweer heeft opgebouwd. Zodra de verzorging aantoonbaar op orde is (streefdatum 2026), kan de minimale leeftijd van kalveren voor transport van melkveehouderij naar de kalverhouderij naar minimaal 28 dagen. NB. *De huidige ervaring met 28 dagen oude kalveren zijn niet onverdeeld positief. Nader onderzoek en/of ontwikkeling van 'best practices' op en tussen zowel melkveehouderij als kalverhouderij zijn noodzakelijk voor een goede overgang na 28 dagen. Te denken valt aan opname van voorschriften in de ketenqualiteitsregeling en borging daarvan vanaf geboorte van het kalf.*

» Verzamelen van kalveren en het vormen van koppels op kalverbedrijven kan alleen met dieren van een gelijke gezondheidsstatus. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in het tijdpad om dit te realiseren tussen de virale aandoeningen BVD en IBR – waar in Nederland actief wordt ingezet om z.s.m. de vrij-status te behalen – en de bacteriële aandoening Salmonella. Voor IBR/BVD gaat dit per 2025¹ in en voor Salmonella wordt aangesloten bij de inzet van de melkveehouderij. Bij invoering van het nationale wettelijk kader voor BVD, beëindigt de kalversector zelf de import van kalveren uit landen zonder BVD-bestrijdingsprogramma².

1) Gelijk op gaand met AMvB voor IBR en BVD in Nederland.

2) Betreft momenteel heel voormalig Oost-Europa, Italië, Spanje, Portugal, Frankrijk en Griekenland. Over enige jaren zal bij EU-goedkeuring van nationaal BVD-programma import uit landen zonder BVD-vrije status niet langer mogelijk zijn.

» Kalveren worden per 2026 vanaf melkveehouderij/geboortebedrijf gedurende het transport te allen tijde minimaal tweemaal per 24 uur verdeeld over deze periode gevoederd met melk met een maximaal tijdsinterval van 14 uur. Ook gedurende de eerste 4 weken op het kalverbedrijf worden de kalveren minimaal 2 maal daags met melk gevoerd met een maximaal tijdsinterval van 14 uur. Kalveren hebben gedurende het transport de mogelijkheid om minimaal een uur te rusten na maximaal 9 uur rijden.

» Kalveren worden vanaf 2030 vervoerd in gesloten vrachtwagens met mechanische ventilatie³. Voor aanhangwagens achter een personenwagen zal een vergelijkbaar concept gestimuleerd worden.

» Nadat een koppel⁴ is gevormd van jonge kalveren in een kalverstal, worden deze dieren per 2026⁵ niet meer opnieuw gemengd met dieren van een koppel met een andere gezondheidsstatus (IBR/BVD/Salmonella). Uiterlijk 2030, worden bij verplaatsing na de startfase maximaal 2 UBN's in een epidemiologische eenheid (stal/afdeling) geplaatst.

Bovenstaande betekent dat voor lange afstandstransporten (9 uur en meer vanaf exportcertificering in het land van geboorte) het NEE TENZIJ principe gehanteerd gaat worden. Ofwel: kalveren worden alleen afgenomen als aangetoond kan worden dat aan alle voorwaarden voor goede zorg, zoals in voorgaande punten aangegeven, wordt voldaan. De sector neemt zijn verantwoordelijkheid om op deze randvoorwaarden van gezondheid, voedingsintervallen, rustmomenten en klimaatbeheersing tijdens transport te controleren en zal geen dieren meer toelaten die niet in overeenstemming met deze basisprincipes zijn verzorgd.

» » » **Onderzoek/ ontwikkeling**

Een robuust en gezond kalf zal minder gevoelig zijn voor ziekten en beter reageren op preventie-maatregelen en (preventieve) behandelingen zoals vaccinaties en antibiotica. Er wordt onderzoek gestart naar de volgende zaken om gezondheid en robuustheid verder te verbeteren:

» Fokkerij en genetica: dataverzameling en -analyse op het gebied van genetica en fokkerij zullen inzichten geven in mogelijkheden tot sturing op robuustere dieren. Dit heeft niet alleen meerwaarde voor de kalverhouderij maar zal ook positief bijdragen aan de gezondheid van melkvee.

3) Indien mogelijk wordt borging gezocht bij Quality Livestock Transport (QLT) voor kalveren i.o. en GTSKV.

4) Een koppel betreft een groep dieren die één epidemiologische eenheid vormen. Dat zijn dieren die binnen twee tot drie weken op dezelfde stal/afdeling (binnen dezelfde vier muren) worden gehuisvest of een koppel betreft kalveren rechtstreeks ontvangen van melkveehouders en gehouden van start tot en met afmest.

5) Eén jaar na invoering van AMvB voor IBR en BVD in Nederland.

- » Zachte, indrukbare toplaag op de vloer voor voldoende grip en comfortabel liggedrag gekoppeld aan meer ruimte (ingangstermijnen volgens vorig item).
- » Schuurborstels of andere schuurmogelijkheden/ in de hokken per 2025.
- » Reiniging en ontsmetting volgens vast protocol jaarlijks per 2025.
- » Hitte- en koudeprotocol per bedrijf per 2025.
- » Voldoende daglicht of kunstlicht (minimaal 80 lux) per 2028.
- » Groepshuisvesting vanaf opzet (minimaal 2 dieren per hok) in 2030, tenzij op aanwijzing van de dierenarts dat dit om diergezondheidsredenen niet wenselijk is.
- » Ad lib beschikbaar zijn van vloeistoffen (melk/water) per 2026.
- » Ruwvoerschema opbouwen naar minimaal 600 g NDF⁸ per kalf per dag per 2024.
- » Training respectvolle omgang met dieren voor kalverhouders, transporteurs, medewerkers verzamelcentra, collecterende handel.

» » » **Onderzoek/ ontwikkeling**

In de discussies rondom dierwaardige houderij is ook een aantal zaken benoemd die vragen om onderzoek om de daadwerkelijke bijdrage aan dierenwelzijn te bepalen en/of om gewenste aanpassingen zo optimaal mogelijk door te voeren. Onderzoek wordt voorgesteld voor de volgende zaken:

- » Het aanbieden van een speen voor ieder kalf. Onderzoek naar hoe het aanbieden van spenen praktisch te organiseren is en tot welke leeftijd dit bijdraagt aan dierenwelzijn. Dit onderzoek zal plaatsvinden in afstemming met de opfok van de kalveren op de melkveehouderij in de eerste weken.
- » Voor groepshuisvesting is het nodig om onderzoek te doen naar de optimale groepsgrootte en leefruimte in relatie tot leeftijd als ook in relatie tot diergezondheid en de mogelijkheden van individuele zorg voor het kalf. Een op te starten RIO⁹-project is onderdeel van dit onderzoek.

8) Neutral Detergent Fibre (maat voor vezels).

9) RIO = reflexief interactief ontwerpen.

- » Gebruik van 100% ontbossingsvrije soja en palmolie vanaf 2025 conform de EU Deforestation Law.
- » In 2040 bestaat meer dan de helft van alle gebruikte grondstoffen voor diervoeder uit rest- en bijproducten en 'former foodstuffs'¹¹.
- » Toenemend gebruik van diervoedergrondstoffen van Europese herkomst. Onze ambitie is om dit in 2040 te laten stijgen naar 90%¹².

» » » **Onderzoek/ ontwikkeling**

Voor deze derde pijler geldt ook dat onderzoek nodig is. Omdat stalaanpassingen grote investeringen vragen, is het nodig om meer inzicht te krijgen in de effectiviteit van de verschillende maatregelen.

- » Om de impact van de verschillende maatregelen vast te kunnen stellen, is het nodig om een betrouwbare en handhaafbare meetsystematiek voor emissie te ontwikkelen. De ambitie is om dit vergelijkbaar in te richten als bij antibiotica zodat de ondernemers zelf de regie in handen krijgen en kunnen sturen op reductie. Dit stimuleert innovatie en ondernemerschap. Het uiteindelijke doel is het opzetten van een meetsystematiek waarbij emissie (in de eerste plaats stikstof) op stalniveau bepaald wordt. Zodra er betrouwbare gegevens op stalniveau beschikbaar zijn, reductie doelstellingen vaststellen en met behulp van een benchmark systematiek ondernemers stimuleren te innoveren en van elkaar te leren wat de best practices zijn.
- » Versnelde ontwikkeling van emissiearme stallen in combinatie met andere maatregelen voor een dierwaardige kalverhouderij, zoals zachte vloeren.
- » Naast het gebruik van de huidige reststromen is het nodig om de mogelijkheden van verbreding van gebruik van grondstoffen te onderzoeken. Dit ook in relatie tot het reduceren van verspilling.
- » Er zijn vele (innovatieve) ideeën hoe de carbon footprint gereduceerd kan worden. De klimaat ambities lenen zich om op te trekken met andere partijen, niet alleen in de zuivelproductie keten maar ook breder in de agrarische sector en daarbuiten. De kalversector is alert op innovaties en kan een bijdrage leveren aan praktijkonderzoek. Daar waar nodig kan aangesloten worden bij bestaande initiatieven.

11) Dit is alleen realiseerbaar als de toepassing van deze producten voor opwekking van energie wordt vermeden.

12) Mits de beschikbaarheid van diervoedergrondstoffen uit Europa op peil blijft en dit niet leidt tot verslechtering van de carbon footprint en het verdienvermogen voor de veehouder.

Pijler 4. Transparant samenwerken in de keten

Om bovenstaande ambities en doelen te kunnen realiseren, is een goede samenwerking en verbinding met de melkveehouderij en kalverhandel in Noordwest-Europa essentieel. Dit zijn allemaal schakels van dezelfde keten. Samenwerken over de schakels heen, maar ook met overheden, ngo's, onderzoek en onderwijs, is noodzakelijk als het gaat om deze overkoepelende ambities met betrekking tot gezondheid van mens én dier, klimaat en markt te realiseren. Een belangrijk onderdeel van samenwerking in de keten is het delen van relevante gegevens om op basis van inzichten en feiten stappen te kunnen maken. Het uiteindelijke doel van deze dataverzameling en -uitwisseling is om de keten gezonder, dierwaardiger, efficiënter en duurzamer te maken.

>>> Concrete acties/ verandering

Om samenwerking in de keten te versterken zijn de volgende acties nodig:

- >>> Effectieve dataverzameling en -uitwisseling: Om onze ambities te realiseren is het nodig om te investeren in robuuste dataverzameling en -uitwisseling binnen en tussen schakels. Onderzoek is nodig naar (nieuwe) technieken voor dataverzameling, zoals o.a. sensoren, artificial intelligence en datakoppelingen en -systemen die bruikbare informatie voor gegevensuitwisseling binnen en tussen schakels van de keten opleveren.
- >>> Gegevens waar het in ieder geval over gaat, zijn de gegevens op dierniveau m.b.t. (long)gezondheid, voermanagement, technische resultaten, stalklimaat, gedrag en duurzaamheid zowel van de melkveehouderij naar de kalversector als andersom.
- >>> De stappen die de kalversector zet worden ook zichtbaar voor de omgeving via diverse uitingen, zoals een handboek voor goede praktijken in de kalverhouderij, certificering van kwaliteitssystemen en dashboards om de voortgang te kunnen volgen.
- >>> Markt en maatschappij: Het streven is om een groter aandeel van de producten uit de kalverketen in Nederland af te zetten. Dit gaat dan met name om kalfsvlees. Het overgrote deel van het Nederlandse kalfsvlees (>90%) wordt in de Europese Unie geconsumeerd, waarvan een beperkt deel in Nederland. De kalversector spreekt de ambitie uit om in Nederland het aandeel in de afzet van kalfsvlees naar 2030 te verdubbelen. Daarbij zal samenwerking in de keten nodig zijn.

>>> Onderzoek/ ontwikkeling

- >>> Onderzoek is nodig naar "best practices" op de melkvee- en kalverhouderij en transport om de transitie van dier bestemd voor vlees zo rimpelloos mogelijk te maken. Te denken valt aan voedings-, managements- en huisvestingsfactoren, zoals voerschema, speenemmergebruik, krachtvoer en water aanbieden vanaf geboorte, 'twinhousing' en vitaminesupplementatie.

Verzoek om ondersteuning

Om dit plan te kunnen realiseren is hulp bij het oplossen van bestaande knelpunten nodig. In het concept Convenant dierwaardige veehouderij worden deze voor een belangrijk deel al benoemd, denk aan vergunningverlening, financiering van met name aanpassingen van stallen of bedrijfsvoering en een Europees level playing field voor in ieder geval de benodigde investeringen in een dierwaardige kalverhouderij.

Ook via het Convenant innovatie emissie reducerende stalsystemen in de veehouderij komen middelen beschikbaar. Om de innovatie vervolgens veehouderij breed te kunnen uitrollen is aanvullend financieel beleid nodig. In het niet-Landbouwakkoord is voor de kalverhouderij € 300 miljoen gevraagd.

Daarnaast kan het nodig zijn dat kalverhouderijen dicht gelegen bij N2000 verplaatst moeten worden. De overheid wordt gevraagd de toegezegde verplaatsingsregeling ook voor kalverhouders open te stellen en in de gebiedsprocessen daarvoor de ruimte en bestemming beschikbaar te maken.

Prestatie indicatoren

Alle beschreven acties en innovatieprojecten zullen leiden tot verbeteringen. De sector zal de effectiviteit van de verschillende maatregelen monitoren aan de hand van enkele kritische prestatie indicatoren. Deze indicatoren zijn gebaseerd op al bestaande en betrouwbare data of de benodigde data zijn op niet al te lange termijn op een betrouwbare wijze te verzamelen.

Gezondheid

- » Aanzienlijke verbetering longgezondheid: 20% minder afwijkingen van de longen aan de slachtlijn in 2028¹³.
- » Antibioticagebruik is in 2032 t.o.v. 2022 nog eens met 50% gereduceerd.
- » Prevalentie van ESBL is in 2030 afgenomen naar 10% (nu is dat 40%).

Dierenwelzijn

- » Het Garantie Traceringsysteem van SKV (GTSKV) aanpassen op de binnenlandse transportvoorwaarden voor jonge kalveren (leeftijd, gezondheidsstatus, etc.).
- » Energieniveaus van de dieren worden op peil gehouden, ook tijdens transport. Dit wordt steekproefsgewijs bepaald aan de hand van energieparameters (bijvoorbeeld NEFA's¹⁴).
- » Het kalf centraal; soortspecifiek gedrag meten op dierniveau als indicator voor dierenwelzijn. Herkauwactiviteit en rust/vreet momenten worden op termijn zoveel mogelijk vastgelegd met sensoren en voldoen in 95% aan de op basis van onderzoeksresultaten vastgestelde norm. O.a. meer (leef)ruimte en zachte vloeren ondersteunen het soortspecifiek gedrag.

¹³) Pilotstudie Implementatie Welzijnsmonitor Vleeskalveren, 2021.

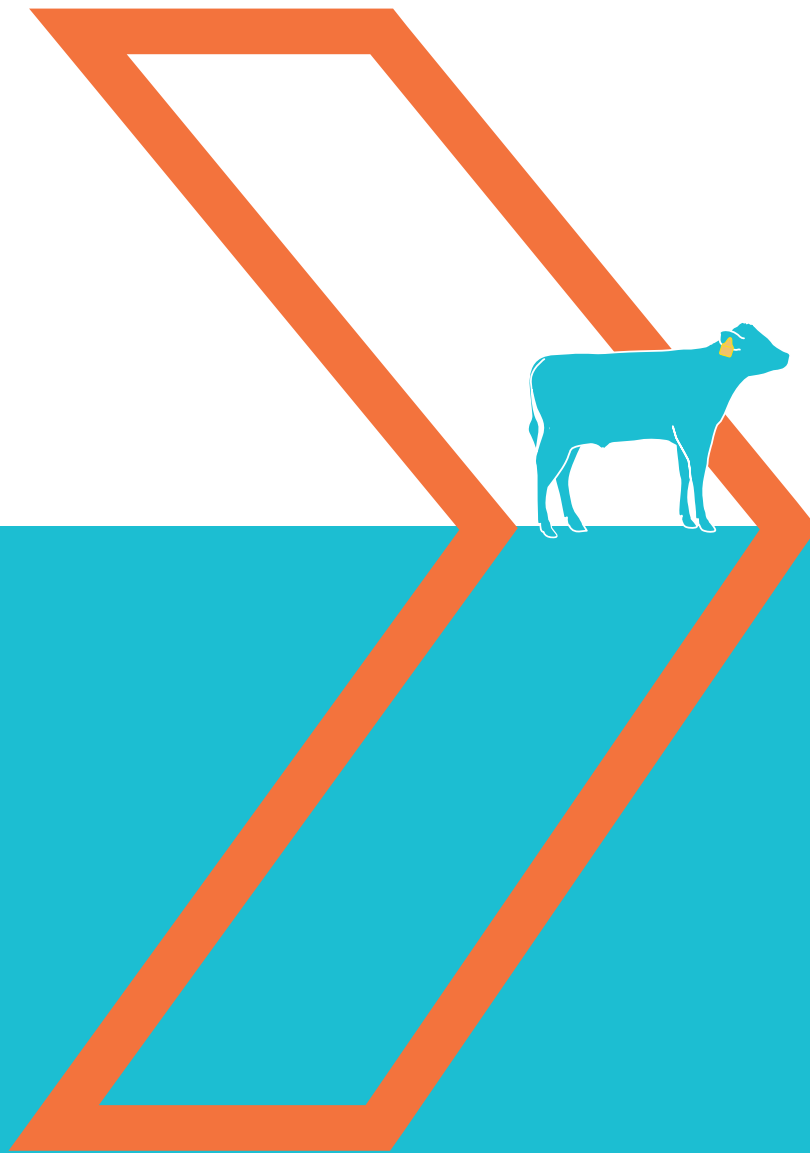
¹⁴) Non-esterified fatty acids = vrije vetzuren.

Bijlage

Om naar de beschreven gezonde en vitale kalverhouderij te kunnen ontwikkelen, zal er voldaan moeten worden aan randvoorwaarden en voorwaardelijkheden. Deze worden ook benoemd in de adviezen van het RDA rapport. Binnen het convenant worden randvoorwaarden opgesteld en daar worden afspraken over gemaakt. De invulling van deze randvoorwaarden zijn essentieel. Als de bij een stap horende randvoorwaarden niet ingevuld zijn kan de stap niet worden gezet. Dit zijn de volgende randvoorwaarden:

De ontwikkeling naar een dierwaardige veehouderij vraagt om aanpassingen aan veehouderijsystemen en bij andere schakels in de keten. Om deze aanpassingen te kunnen doen, gelden de volgende randvoorwaarden:

- I.** Een veehouder moet aanpassingen kunnen doen binnen zijn investeringsritme of binnen de facetten die de markt hem biedt. Indien de ontwikkeling sneller moet verlopen, dient de veehouder financiële tegemoetkoming te ontvangen om de gewenste stap te kunnen maken. Hierbij is het belangrijk om de gemiddelde normen van een financiële resultaten binnen de sector te hanteren. Hierbij worden de KWIN normen gehanteerd;
- II.** Een veehouder moet uit onafhankelijk, deskundig praktijkgericht onderzoek de zekerheid kunnen ontlenen dat de benodigde aanpassingen in zijn bedrijf, eventueel na een invoerings- en gewenningsperiode, tot het gewenste effect leiden. Zonder dat dit gepaard gaat met problemen in zijn bedrijfsvoering;
- III.** Een veehouder moet de aanpassingen in het kader van dierwaardigheid van tevoren kunnen toetsen op integraliteit met andere dossiers als stikstof en klimaat, waarbij eventuele trade-offs in beeld gebracht worden en de veehouder een verantwoorde en duurzame keuze kan maken;
- IV.** Een veehouder moet de mogelijkheid houden om op meerdere manieren tot het doel te komen waarmee handelingsperspectief blijft bestaan voor de veehouder en mogelijkheid voor innovatie open blijft;
- V.** Voor regelgeving die boven het EU level playing field gaat, wordt een impactanalyse gedaan. En worden in publiek private afstemming oplossingen gezocht voor risico's en meerkosten;
- VI.** Een veehouder moet een vergunning kunnen krijgen o.m. omgevingsvergunning N2000-vergunning en vergroten van bouwblok voor de benodigde aanpassingen van zijn bedrijf;
- VII.** Een veehouder moet de financiering van de benodigde aanpassingen rond kunnen krijgen;
- VIII.** Een veehouder moet de getroffen aanpassingen in zijn bedrijf kunnen terugverdienen uit de markt door afzet voor een zodanige prijs en periode, passend bij een natuurlijk investeringsritme per sector, dat een structureel rendabele exploitatie geborgd is, bijvoorbeeld
 - » door afzetzekerheid en deel te nemen aan een z.g. 'dedicated supply chain',
 - » en/of door bescherming van afspraken in het kader van artikel 210bis van de Europese Gemeenschappelijke Marktverordening van landbouwproducten,
 - » en/of doordat import uit derde landen en inkoop van dierlijke producten van dieren die niet in gelijkwaardige systemen zijn gehouden geweerd worden, het zij door de overheid en/of door afspraken met inkopers van retail en foodservice;
 - » en/of doordat vaststaat dat de aanpassingen onderdeel worden van EU-regelgeving, waarmee een nieuw level playing field voor de EU-markt ontstaat;
 - » en/of doordat de markt het vraagt;
 - » en/of geen belemmering ondervinden rondom prijsfluctuaties i.v.m. vierkantsverwaarding.
- IX.** Een veehouder moet de zekerheid hebben dat de overheid bij invoering van nieuwe afspraken en regels een overgangsregeling hanteert die hem de tijd geeft conform de in de sector geldende financieringsnormen (KWIN: Kwantitatieve Informatie Veehouderij, jaarlijkse uitgave WUR) eerst eerder gedane investeringen terug te verdienen, dan wel dat de overheid hem financieel helpt met versnelde afschrijving of afkoop hiervan of de meerkosten vergoedt;
- X.** Een veehouder moet gebruik kunnen maken van financiële ondersteuning bij de overgang naar een diergericht ontworpen veehouderij, zoals, investeringssubsidies, investeringsafspraken en -bijdragen van derden (bv NGO's), versnelde afschrijving, fiscale regelingen (MIA/Vamil) en overheidsgarantie.

Colofon:

Uitgave mei 2024 Copywriting: SBK Design/DTP: buffelreclame.nl

SBK Stichting
Brancheorganisatie
Kalversector

Stichting Brancheorganisatie Kalversector
Nevelgaarde 20-d
3436 ZZ Nieuwegein

www.kalversector.nl

